

Jakelussa mainituille

Työryhmän asettamispäätös: oikeusvaltion takeet ja oikeuslaitoksen kehittäminen

Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään päättänyt asettaa Oikeusvaltion takeet ja oikeuslaitoksen kehittäminen –työryhmän.

Toimikausi

1.2.2023 – 31.12.2027

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman kohdan 3.3.1. mukaan vaalikauden aikana ”käynnistetään hanke tuomioistuinten oikeudenkäytön kehityssuuntien ja nykyisen tuomioistuinrakenteen tarkoituksenmukaisuuden arvioimiseksi”. Oikeusministeriö asetti oikeudenkäytön kehitystyöryhmäksi nimetyn työryhmän, jonka arviomuistio (oikeusministeriön julkaisuja; mietintöjä ja lausuntoja 2022:39) rakentaa perustaa tulevien hallitusohjelmien ja hallituskausien oikeuspolitiikalle.

Oikeudenkäytön kehitystyöryhmän toimeksiannon mukaisesti arvioinnin painopisteoli yhtäältä perusoikeuksien ja oikeusturvan yhdenvertaisen toteutumisen ja toisaalta tuomioistuinten oikeudenkäyttöön vaikuttavien kehityssuuntien punninnassa. Tuomioistuinlaitoksen, oikeudenkäytön kehityssuuntien ja nykyisen tuomioistuinrakenteen tarkoituksenmukaisuuden arvioimisella pyrittiin ennakoimaan tuomioistuimien tehtäviä tuomioistuinorganisaatiota kehitettäessä ja hahmotettaessa muita tulevaisuuden konkreettisia kehittämiskohteita.

Oikeudenkäytön kehitystyöryhmän raportin lisäksi kuluvalle hallituskaudella on teetetty laaja tutkimushanke oikeusvaltiotematikasta. Lisäksi on annettu oikeusministeriössä valmisteltu valtioneuvoston selonteko oikeuslaitoksen resurssitilanteesta ja toimivan oikeusvaltion edellyttämien resurssien varmistamisesta. Toimiva oikeusvaltio –tematiikan näkökulmasta merkityksellinen on myös eduskunnalle toukokuussa 2022 annettu sisäisen turvallisuuden selonteko. Selonteosta mahdollisesti seuraavat resurssiratkaisut etenevät tulevien poliittisten päätösten mukaisesti kehys- ja talousarvioprosesseissa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Tavoitteet

Oikeusvaltion takeet ja oikeuslaitoksen kehittäminen -työryhmän asettamisen tavoitteena on edistää oikeudenkäytön vahvaa riippumattomuutta, laadukkaan oikeusturvan tuottamista oikeudenkäytön perustehtävänä sekä käyttäjälähtöisyyttä eli oikeudenkäyttöä palveluna.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on

1. Seurata ja arvioida oikeuslaitoksen kehittämistä ja tuottavuutta kansainvälistä kehitystä ja muiden maiden kokemuksia hyödyntäen sekä tehdä ehdotuksia näiden edistämiseksi;
2. Seurata ja arvioida ns. rikosketjun eri toimijoiden yhteistyötä ja tehdä ehdotuksia sen edistämiseksi;
3. Arvioida oikeuslaitosta palveluntuottajana ja tehdä ehdotuksia, joilla sen palvelukykyä parannetaan erityisesti kielellisten oikeuksien toteutumisen, sähköisen asioinnin sekä yksittäisen asian käsittelyn seurattavuuden osalta;
4. Arvioida menettelylainsäädännön ja muun oikeuslaitoksen toimintaan liittyvän sääntelyn toimivuutta sekä tehdä ehdotuksia lainsäädäntöhankkeista, joilla oikeuslaitoksen toimintaa sujuvoitettaisiin ja oikeuksiin pääsemistä edistettäisiin;
5. Arvioida oikeuslaitoksen vahvan riippumattomuuden näkökulmasta tarpeelliset perustuslain ja muun lainsäädännön muutostarpeet ja tehdä ehdotukset tämän toteuttavista lainsäädäntöhankkeista 28.2.2025 mennessä;
6. Tarvittaessa arvioida myös oikeuslaitoksen hallinnollisia ja henkilöstörakenteita sekä tehdä ehdotuksia niiden kehittämiseksi.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Oikeusneuvos, Tuomioistuinviraston johtokunnan puheenjohtaja Mika Ilveskero, korkein oikeus

Varapuheenjohtajat:

Valtakunnansyyttäjä Ari-Pekka Koivisto, valtakunnansyyttäjän toimisto

Ylijohtaja Antti Leinonen, oikeusministeriö

Jäsenet:

Oikeusneuvos Tuija Turpeinen, varajäsenenään oikeusneuvos Timo Ojala, korkein oikeus

Oikeusneuvos Toni Kaarresalo, varajäsenenään oikeusneuvos Monica Gullans, korkein hallinto-oikeus

Presidentti Pekka Määttä, Turun hovioikeus, varajäsenenään presidentti Asko Välimaa, Helsingin hovioikeus

Laamanni Tomi Vistilä, Keski-Suomen kärjäoikeus, varajäsenenään laamanni Kari Turtiainen, Oulun kärjäoikeus

Ylituomari Seija Kaijanen, Turun hallinto-oikeus, varajäsenenään hallinto-oikeustuomari Juhana Niemi, Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Presidentti Pekka Pärnänen, työtuomioistuin, varajäsenenään ylituomari Tuula Kivari, vakuutus-oikeus ja ylituomari Jussi Karttunen, markkinaoikeus

Johtaja Pasi Kumpula, varajäsenenään päällikkö Anu Koivuluoma, Tuomioistuinvirasto

Valtionsyyttäjä Leena Metsäpelto, varajäsenenään valtionsyyttäjä Mikko Männikkö, Syyttäjälaitos

Apulaisvaltakunnanvouti Jarmo Kivistö, varajäsenenään johtava hallintovouti Riina Tammenkoski, Ulosottolaitos

Johtava hallintovouti Elina Arpiainen, varajäsenenään hallintovouti Taneli Heikkilä, Ulosottolaitos

Yksikönpäällikkö Heli Tamminen, Rikosseuraamuslaitos

Lakimies Esa-Pekka Hänninen, Rikosseuraamuslaitos

Johtaja Esa Kyllästinen, varajäsenenään johtaja Teija Hyytiäinen, oikeusapu- ja edunvalvontapiirit

Johtava julkinen oikeusavustaja Essi Liljemark, varajäsenenään johtava julkinen oikeusavustaja Nina Solas-Iloniemi, oikeusapu- ja edunvalvontapiirit

Ylijohtaja Johanna Suurpää, varajäsenenään yksikönpäällikkö Timo Makkonen, oikeusministeriö, demokratia- ja julkisoikeusosasto

Ylijohtaja Tapio Laamanen, varajäsenenään yksikönpäällikkö Niina Puolusmäki, oikeusministeriö, hallinto- ja ohjausosasto

Ylijohtaja Ville Hinkkanen, varajäsenenään yksikönpäällikkö Katariina Jahkola, oikeusministeriö, kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto

Hallitusneuvos Anne Hallavainio, varajäsenenään yksikönpäällikkö Mari Aalto, oikeusministeriö, yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto

Suomen Asianajajaliiton puheenjohtaja, asianajaja Hanna Räihä-Mäntyharju, varajäsenenään pääsihteeri Niko Jakobsson, Suomen Asianajajaliitto

Pääluottamusmies Sari Aho, varajäsenenään toiminnanjohtaja Jore Tilander, JUKO ry

Työryhmän pysyväksi asiantuntijaksi nimitetään pääsihteeri Christina Gestrin, Folktinget, erityisesti palvelujen kielellistä saatavuutta koskevien kysymysten osalta.

Pääsihteeri:

Hallintojohtaja Jennimari Huovinen, Itä-Uudenmaan käräjäoikeus

Sihteerit:

Erytisasiantuntija Piritta Koivukoski-Kouhia, oikeusministeriö

Päällikkö Anu Koivuluoma, Tuomioistuinvirasto

Syyttäjälitarkastaja Jukka Oikarainen, Syyttäjälaitos

Johtava hallintovouti Elina Arpiainen, Ulosottolaitos

Projektipäällikkö Minna Sipola, Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Pääsihteerin avustaja:

Hallinnollinen avustaja Sirke Sahranto, oikeusministeriö

Työryhmän kokoonpanossa on otettu huomioon sekä virastojen johdon, että niiden henkilöstön riittävä edustus. Lisäksi hallinnonalan henkilöstön keskusjärjestöistä (Ammattiliitto Pro, JUKO ry ja JHL ry) on kutsuttu yksi yhteinen pääsopijajärjestöjen edustaja.

Työryhmän tulee järjestää työtään koskevia sidosryhmä- ja kuulemistilaisuuksia työn edistymisen kannalta tarkoituksenmukaisella aikataululla. Työryhmä voi muodostaa työnsä kannalta tarpeellisia jaostoja ja kutsua tarvitsemansa asiantuntijat osallistumaan työhön.

Työryhmän työn seurantaryhmänä toimii oikeusministeriön kansliapäällikön johdolla kokoontuva hallinnonalan esimiesten yhteistyöryhmä. Jäsenten ja varajäsenten sekä sihteerien vaihdokset työn aikana hyväksyy kansliapäällikkö.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän menot maksetaan momentilta 25.01.01. oikeusministeriön toimintamenot.

Työryhmän ja seurantaryhmän puheenjohtajat, varapuheenjohtajat, jäsenet ja sihteerit sekä pääsihteerin hallinnollinen avustaja tekevät työnsä virkatyönä eikä osallistumisesta makseta palkkiota. Pääsihteerille, joka hoitaa tehtävänsä sivutoimenaan, maksetaan palkkio, josta tehdään erillinen päätös. Osallistujatahot vastaavat edustajiensa mahdollisista matkakustannuksista.

Kansliapäällikkö Pekka Timonen

Yksikönpäällikkö Merja Muilu

Jakelu Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtajat, jäsenet ja sihteerit

Tiedoksi Oikeusministeriö:
 - demokratia- ja julkisoikeusosasto
 - hallinto- ja ohjausosasto
 - kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
 - yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
 - viestintä
 Korkein oikeus
 Korkein hallinto-oikeus
 Hovioikeudet
 Käräjäoikeudet
 Hallintotuomioistuimet
 Vakuutusosasto
 Markkinaoikeus
 Työtuomioistuin
 Tuomioistuinvirasto
 Syyttäjälaitos
 Ulosottolaitos
 Rikosseuraamuslaitos
 Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit
 Suomen Asianajajaliitto
 Ammattiliitto Pro
 JUKO ry
 JHL ry

VN/34680/2022-OM-12

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: